

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

II. De perfectione, & cessatione Virtutum Theologicarum, & an habeant
medium?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

vinth. 13. has tres tantum enumerat, dicens: Nunc autem manent fides, spes, charitas, tria haec. Et Concilium Trid. Sess. 6. cap. 7. de his tribus solummodo mentionem facit, dum inquit: Unde in ipsa justificatione cum remissione peccatorum haec omnia simul infusa accipit homo per JESUM Christum, cui inseritur, fidem, spem, & charitatem. Quo tamen non obstante quaelibet harum Virtutum Theologicarum distinguitur in habitualement, & actualem; per hanc intelligendo actuale exercitium, sive actum ipsum Fidei, Spei, vel Charitatis; per illam vero habitum istarum Virtutum divinitus nobis infusum.

QUAESTIO II.

De perfectione, & cessatione Virtutum Theologicarum, & an habeant medium?

12. **C**ONCL. I. Virtutes Theologicae sunt perfectiores omnibus Virtutibus Moralibus. Ita communis: nam Theologicae habent perfectius objectum, videlicet ipsummet

Virtutes Theologicae sunt perfectiores Moralibus.

DEUM.

13. **C**ONCL. II. Inter ipsasmet Virtutes Theologicas omnium excellentissima est Charitas, deinde Spes; non obstante, quod ordine generationis Fides praecedat Spem, & haec Charitatem. Ita communis omnium, cum Doctore Angelico 1. 2. q. 62. art. 4. & desumitur ex illo 1. Corinth. 13. Nunc autem manent fides, spes, charitas, tria haec: major autem horum est charitas. Accedit ratio: quia Charitas nos perfectius conjungit Deo, quam Fides, & Spes. Imo Charitas est mater omnium virtutum, ac sine ea caeterae virtutes non sunt meritoriae, nec profunt de condigno ad vitam aeternam, juxta illud Apostoli 1. Corinth. 13. Et si habuero omnem fidem, ita ut montes transferam, charitatem autem non habuero, nihil sum. Et si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas, & si tradidero corpus meum, ita ut ardeam, charitatem autem non habuero, nihil mihi prodest.

Inter Theologicas quae sit perfectior?

14. **C**ONCL. III. Charitas amittitur quidem per quodlibet peccatum mortale, non tamen semper Fides & Spes. Ita omnes Theologi. Nam Charitas defacto est impossibilis cum quolibet peccato mortali, ac per illud demeritorie destruitur: habitus vero infusus Fidei amittitur per oppositum actum Infidelitatis, & Spes per actum Desperationis.

Charitas amittitur per omne peccatum mortale, non Fides & Spes.

Y 3

15. **C**ONCL.

Fiæ tamen
tunc infor-
mes sunt,
non vivæ.

15. CONCL. IV. Fides & Spes, quando in peccatoribus reperiuntur sine Charitate, non obitante, quòd in propria sua specie sint perfectæ, nihilominus sunt informes, non vivæ, ac imperfectæ in tantum, quia non perducunt ad beatitudinem. Ita Doctor Subtilis in 3. dist. 36. §. de tertio. idque desumitur tum ex verbis Apostoli 1. Corinth. 13. proximè relatis; tum ex illo ad Galat. 5. ubi dicitur: *In Christo JESU neque circumcisio aliquid valet, neque præputium, sed fides, qua per charitatem operatur.* Et in hoc sensu D. Augustinus lib. 14. de Civitate DEI, cap. 9. ait: *Sic igitur fides est quidem sine charitate, sed non perfecta virtus.*

In Beatiss
manet Cha-
ritas, non
Fides, &
Spes.

16. CONCL. V. In Patria, seu in Statu gloriæ cœlestis, non remanet in Beatiss Fides & Spes, benè tamen Charitas. Ita omnes Doctores. Probatur hoc imprimis de Fide: quia Fides est solum de illis rebus, quæ non videntur; unde D. Augustinus Serm. 27. De verbis Apostoli, ait: *Quid est Fides? Credere, quod non vides.* Atqui Beati vident DEUM semper, ac intuitivè; ergo non possunt amplius in DEUM credere. Confirmatur: quia, ut inquit Apostolus 1. Corinth. 13. *Videmus nunc per speculum in enigmate, tunc autem facie ad faciem, &c. Cum autem venerit quod perfectum est, evanescit quod ex parte est.* Probatur idem de Spe: quia, ut ait Apostolus Rom 8. *Spes que videtur, non est spes: nam quod videt quis, quid sperat?* Atqui Sancti in cœlis vident id, quod est objectum Spei, scilicet DEUM, eoque perfectè fruuntur; ergo amplius non sperant. Quòd autem in Beatiss maneat Charitas, certum est, juxta illud 1. Corinth. 13. *Charitas nunquam excidit.* Unde Sancti in cœlis perfectissimè amant DEUM.

Virtutes
consistunt
in medio,
vel formaliter,
vel tantum materialiter.

17. Quantum attinet ad posteriorem partem Quæstionis, est præmittendum, quòd Virtutes variè possint intelligi consistere in medio, videlicet formaliter & secundum se, vel duntaxat materialiter. *Formaliter*, ac secundum se, *virtus consistit in medio*, quando ipsemet habitus virtutis inter duos extremos habitus vitiosos sibi oppositos versatur: prout Liberalitas mediat inter Avaritiam, & Prodigalitatem, nam quodlibet horum vitiorum extremè opponitur Liberalitati; Avaritia quidem per defectum, sumptus etiam necessarios non faciendo; Prodigalitas verò per excessum, expendendo bona sua in sumptus non necessarios. *Materialiter* dicitur *virtus consistere in medio*, quando ex una quidem parte contingit formaliter peccari contra illam virtutem, ex altera verò parte non sic, sed solum per oppositionem ad aliam virtutem ob certas rationes & circumstantias: sic Temperan-

rantia mediat inter Intemperantiam in cibo & potu, & inter Inediam; nam Inedia, per quam quis voluntariè se interficit, formaliter non opponitur Temperantiæ, sed Charitati erga seipsum.

18. Alio adhuc modo Virtutes possunt intelligi habere medium, nempe vel ex parte objecti, vel solum ex parte actûs. Priori modo contingit, Virtutes habere medium, quando objectum actûs virtuosi ita requirit medium, ut neque certam mensuram ejus excedere, neque ab eadem deficere possit: sic fit in virtute Temperantiæ, quæ salvatur in mediocritate cibi & potûs sumendi, ita ut neque plûs, neque minûs sumatur, quàm exigit natura juxta præscriptum rectæ rationis. Posteriori modo Virtus intelligitur habere medium, quando virtus non petit certum modum ex parte objecti observandum, benè tamen in actibus circa illud versantibus, ne scilicet alio modo, quàm oportet, exerceanur: sic Amor DEI consistit in medio; nam non potest excedere ex parte objecti (DEUS enim est dignus omni amore) benè tamen ex parte actûs, volendo scilicet amorem DEI elicere illicito modo, v. g. occidendo seipsum.

Et habent medium vel ex parte objecti, vel solum ex parte actûs.

19. CONCL. VI. Virtutes Theologicæ habent quidem suo modo medium, quod possunt, ac debent observare; non tamen habent medium ex parte objecti sui formalis, sed solum ex parte actûs, sive exercitiarum. Ita communis; idque suadetur ex illo vulgato dicto: *Virtus consistit in medio*. Hinc *Isaia cap. 38.* dicitur: *Hæc est via, ambulate in ea, & non declinetis neque ad dexteram (scilicet per excessum), neque ad sinistram (nempe per defectum) qualia etiam habentur Deuter. 5. & Proverb. 4.* Et D. Apostolus *Rom. 12.* generatim præcipit, *Non plûs sapere, quàm oportet sapere.* Accedit ratio: quia in exercitio Virtutum Theologicarum potest dari non solum defectus, prout fit in omissione talium actuum tempore urgentis præcepti (ut taceamus vitia extremè opposita per defectum, nempe Infidelitatem, Desperationem, & Odium DEI) sed etiam excessus, si actus illi fiant modo indiscreto, & *plûs quàm oportet, sapere* volendo; prout fieret, seipsum ob amorem DEI putativum interficiendo, aut eisdem immolando filium suum, prout olim fecerunt Gentiles.

Virtutes Theologicæ, an, & quomodo habeant medium?